

Kvalitative intervju og observasjon

MEVIT2800 17. november 2008

Tanja Storsul

I dag

- Kvalitative intervjuer
- Observasjon
- Reliabilitet, validitet og generaliserbarhet
- Tema for neste gang

Hva er kvalitative intervju?

- Datainnsamling gjennom samtale.
- Det som skiller det kvalitative forskningsintervjuet fra andre samtaler er:
  - en metodisk bevissthet om spørreform
  - en dynamisk bevissthet over interaksjonen mellom intervjuer og den som intervjues
  - en kritisk bevissthet over det som sies og egne tolkninger av det som sies

(Kvale)

Kvalitative intervjuer

- Ustrukturerte intervju
- Strukturerte intervju
- **Semistrukturerte intervju**
- **Fokusgrupper**

Faser

Forberede intervjuet

Intervjusituasjonen

Bearbeide og analysere intervjuet

Rapportere fra intervjuet

Forberede intervjuet

Lage intervjuguide
– hvor strukturert?

Velge informanter
– få tilgang/lage avtaler

Forberede situasjonen
– opptaker eller notater?

(Repstad 1978, sitert i
Gentikow 2005:53)

Intervjuguiden

- **Fleksibilitet**
  - intervjuguiden er en guide - spørsmål kan stilles på ulike måter avhengig av samtalen.
- **Formulér spørsmålene**
  - Ikke for mange spørsmål - husk **problemstillinga!**
  - Forbered oppfølgingsspørsmål.
  - Enkle spørsmål først, sensitive spørsmål seinere. (etabler tillit)
  - Siste spørsmål: "Er det noe viktig jeg ikke har spurt om?" "Kan jeg ta kontakt senere?"
- **PILOT**
  - (kan måtte justere guiden etter de første intervjuene).

Velge informanter

Medieerfaringer:

- Ekstreme/avvikende
- Sterkt engasjement
- Mest mulig homogent
- Mest mulig heterogent

- Snøball
- Selvseleksjon

Representanter:

- De som kan uttale seg på vegne av en bedrift.
- De som innehar en bestemt rolle/funksjon
- Identifiserte eksperter.

Intervjusituasjonen

- **Etabler intervjusituasjonen:**
  - Fortell om prosjektet.
  - Fortell om hvordan du tenker å bruke intervjuet og.
  - Hvis opptak - be om tillatelse. Avtal sitatsjekk.
- **Under intervjuet:**
  - Bruk intervjuguiden fleksibelt og etabler samtalen.
  - Ikke vær redd for naive oppfølgingsspørsmål.
  - Be om eksempler!
  - Balanser ditt ønske for å forstå med din intensjon om nøytralitet.
  - Avslutt innen avtalt tidsramme!

Bearbeide og analysere intervjuet

- **Transkribere** intervjuet fra notater/opptak.
  - Transkribere lyd for lyd eller fulle setninger?
- **Analysere** intervjuet:
  - Analysere det enkelte intervjuet - deler i forhold til helheten.
  - Analysere tema og spørsmål på tvers av intervjuene - og på tvers av intervjuene og andre kilder.
  - Mange kodestrategier - en mulighet er analyseskjema.
- *La problemstilling og teori lede analysen!!*

Analyseskjema - et tenkt eksempel

Navn og redaksjon	
Dato for intervjuet	
Rolle i redaksjonen	
Syn på avisens håndtering av statsbudsjettet	
Syn på konkurrentens håndtering av statsbudsjettet	
Syn på mulighetene for uavhengig økonomisk journalistikk	
Planer framover	

Rapportere fra intervjuet

- **Hold løftene!**
  - Anonyme kilder forblir anonyme.
  - Identifiserte informanter får sitatsjekk.
- **Sitér med respekt.**
  - I noen tilfeller bør sitater omskrives noe (muntlig språk kan oppleves krenkende).
- **Vær åpen om metode.**
  - Muntlige kilder er mindre transparente enn skriftlige. Vis liste over informanter, intervjuguider, analysemetode - vær åpen om spesifikke fortolkningsproblemer.

Observasjon

- **Deltakende**
- Strukturert

- **Åpen**
- Skjult

Feltarbeidet

- Valg av felt

- Adgang til felten

- Posisjon og synsvinkel

- Grad av åpenhet

Datagrunnlaget

- **Observasjonsnotater**
  - Hva som iakttas, hva forskeren ser og hører.
  - Inkl detaljer og nyanser.

- **Analytiske notater**
  - Vurderinger og fortolkninger underveis.

- **Metodologiske notater**
  - Vurderinger og drøftinger av metoder underveis.

Reliabilitet

- Inter- og intrasubjektivitet mulig?
- Mest mulig gjennomsiktighet!

Undersøkelsen må sannsynliggjøre sine funn på en troverdig måte

Gentikow 2005:59

Validitet

- **Måler vi det vi sier vi måler?**
- Still kritiske spørsmål og se egne funn mot annen forskning.
- Triangulering av:
  - kilder, metoder, forskere, teori
- Ta evt informanter med i fortolkning.

Generaliserbarhet

- Statistisk generalisering er *ikke* målet.
- Kan nå rik innsikt i fenomener og mekanismer.
  - Metningstilstand - når flere data ikke tilfører noe nytt.
- Tilstrebe analytisk kompleksitet.

Neste gang

- Hvilke tema trengs det en ekstra gjennomgang av?
